

Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal
Viaductstraat 3/a
9725 BG Groningen

Aduard, 18 november 1993

L.S.,

Betreft: opsporing van familielid

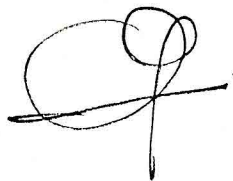
Ondergetekende, J. Wobbes te Aduard, is reeds geruime tijd bezig een, tijdens de oorlogsperiode '40-'45, zoekgeraakt familielid (oom) op te sporen. Het betreft de heer Hendrik Wobbes, geboren op 16 december 1919 en destijds woonachtig in de gemeente Roden. Uit overlevering is bekend dat hij in mei 1940 als militair was gelegerd in de omgeving van Nieuwolda(Gr.). Tijdens de oorlogsjaren heeft hij zich o.m. bezig gehouden met verzetswerk, vermoedelijk in de omgeving van Hoogkerk. In oktober 1944 is hij, samen met een 2-tal anderen, vertrokken naar Zuid-Nederland. De laatste informatie die onze familie heeft bereikt was dat hij is aangekomen in de omgeving van Tiel, daarna loopt het spoor dood. Ik zou het zeer op prijs stellen als u mij behulpzaam kunt zijn bij het vinden van een antwoord op de volgende vragen:

1. Is het u bekend of genoemde Hendrik Wobbes deel uitmaakte van een verzetsorganisatie of groep in de omgeving van Hoogkerk, Groningen of Roden?
2. Weet u of er nog personen zijn die destijds deel uitmaakten van zo'n groep die wellicht informatie kunnen en willen verstrekken?
3. Kunt u mij instanties noemen die mij mogelijk kunnen helpen bij het verzamelen van meer informatie?

Voor uw moeite zeg ik u bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groet,

J. Wobbes
Snikweg 32
9831 PR Aduard
tel. 05903-2268

STICHTING OORLOGS- & VERZETSMATERIAAL GRONINGEN

Viaductstraat 3 a
9725 BG Groningen
Tel.: 050 - 276 166
bgg: 050 - 672 540
Fax: 050 - 274 179

Aan : J.Wobbes
Snikweg 32
9831 PR Aduard

Groningen,
7 december 1993,

Geachte meneer Wobbes,

In antwoord op Uw brief van 18 november j.l., waarin U verzoekt om informatie betreffende Uw oom Hendrik Wobbes, moet ik U helaas mededelen, dat bij de *Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen* zeer weinig gegevens van Uw oom aanwezig zijn.

Wij hebben het volgende :

-Hendrik Wobbes,
geb.15-12-1919 te Tijnje,
veehouder,
Hoogkerk (ook Roden Dr.),
hulp aan onderduikers,
overl.1-11-1944 ?
te Tiel,
vermist bij poging rivier over te steken
naar bevrijde zuiden.

Deze gegevens staan op een systeemkaart, die is opge-
maakt door een functionaris van de vroegere *Stichting
Verzetsdocumentatie Groningen*. Voor de correctheid van de
gegevens (zie bijvoorbeeld de afwijkende geboortedatum) kan
ik niet instaan, aangezien ik niet op de hoogte ben van de
bron van informatie en van de aanleiding tot het maken van
deze kaart.

Afgaande op de gegevens, kunnen we concluderen dat
H.Wobbes niet "officieel" was aangesloten bij een verzets-
organisatie zoals de LO (Landelijke Organisatie voor hulp
aan onderduikers), maar op individuele basis onderduikers
herbergde of verzorgde. Dit gebeurde zeer vaak, maar maakt
het achteraf moeilijker om daadwerkelijke verzetsactivitei-
ten te achterhalen. Op geen van onze lijsten van verzets-
groepen komt zijn naam voor. Navraag bij ons bekende ver-
zetsmensen uit Hoogkerk heeft evenmin nadere aanwijzingen
opgeleverd.

STICHTING OORLOGS- & VERZETSMATERIAAL GRONINGEN

Viaductstraat 3 a
9725 BG Groningen
Tel.: 050 - 276 166
bgg: 050 - 672 540
Fax: 050 - 274 179

Instanties die U misschien verder kunnen helpen zijn het **Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie** (Herengracht 474, Amsterdam) en de **Oorlogsgravenstichting** in Den Haag (Bankplein 5). Ook al heeft U eerder zonder resultaat contact gehad met deze instanties, dan nog kan een hernieuwd verzoek zinvol zijn.

Ik wens U veel succes met Uw naspeuringen. Mocht er wat uitkomen, dan hoor ik het graag,

met vriendelijke groeten,

hoogachtend,

namens de *Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen*,

R. Boxem,
coördinator.

Oorlogsgravenstichting
Bankplein 5 | 070-3541300
2585 EV's - Gravenhage

LITERATUUR

Archief
Stichting Verzet documentatie
(prov. Groningen)

Sietsje Jan Huizingh:
Illegaal werk in Groningen
Doctoraal scriptie, Gron. 1981

Bij hoofdstuk 3

Berendsen, G., *Oplaaier*. Groningen, 1978.
Dekker, V., *Verzet 1940-1945*. Groningen, 1978.
Eimers, G., *Hoe Groningen verzet 1940-1945*. Groningen, 1978.
Hoe Groningen verzet 1940-1945. Het ondergrondse verzet door I. Houwaart, 1978.
Huizingh, S.J., *Aspecten van het illegaal werk in Groningen*, 1981.
Jong, dr. L., *Wereldoorlog 1939-1945*. Peereboom, 1978.

modern dagbladbedrijf. Amsterdam, 1964.
Roegholt, Richter en P. Zwaan, Jacob, *Het verzet 1940-1945*. Weesp, 1985.
De Vries, Hille, *Een ophitsend geschrift*, de geschiedenis van het illegale blad Trouw. Utrecht, 1968.
Winkel, L.E., *De ondergrondse pers 1940-1945*. 's-Gravenhage, 1954.

Bij hoofdstuk 11

Brussels, J., *De doodstraf als risico*. Hechtel, 1981.
Huisman, W.P., *Kroniek van de berijding van Wagenborgen*. Wagenborgen, 1946.
Jansen, Ab A., *Geveugeld Verleden*. Documentaire over de boven Noord-Nederland neergeschoten R.A.F.-vliegtuigen en hun bemanningen. Baarn, 1982 (herdruk).
Jansen, Ab A., *Wespennest Leeuwarden*. De geschiedenis van de strijd van de Duitse nachtjagers en geallieerde luchtmachten boven Noord-Nederland in de jaren 1940-1945. Baarn, 3 dln.
Jansen, Ab A., *Sporen aan de hemel*. Kroniek van een luchtoorlog. (3 dln.). Baarn, 1979/1980.
Lieshout, Jan van, *Het Hannibalspiel*. Het sinistere spel tijdens de Tweede Wereldoorlog van de contraspionagedienst van de Kriegsmarine, dat leidde tot de ondergang van een Nederlands-Belgische verzetsdrieëenheid. Bussum, 1980.
Neave, Airey, *Saturday at M.I. 9*. The inside story of the underground escape lines in Europe in World War II. 1969.
Onderwater, Hans, *Mobilisatie, collaboratie, liberatie*. De jaren 1938-1948 in Stadskanaal. Stadskanaal 1977.
Poels, Bert, *Vriend en Vijand* - de memoires van Bert Poels, verteld aan Jan Derix. Venlo, 1977.
Ypma, dr. Y.N., *Friesland Annis Domini 1940-1945*. Drachten.

Bij hoofdstuk 12

Hall, mr. G. van, *Ervaringen van een Amsterdammer*. 1976, pag. 60-96.
Jong, dr. L. de, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*. Deel 7, tweede helft, 1976.
Sanders, mr. P., *Het Nationaal Steunfonds* - bijdrage tot de geschiedenis van de financiering van het verzet. Den Haag, 1960.
Leven met de vijand - aanpassing en verzet in Hitlers Europa. Amsterdam, 1981.
Onderdrukking en verzet, deel 3: de financiering van het verzet. Amsterdam, 1946.

de hoofdstukken 3, 4 en 5

Groen, K., *Landverraders: wat deden we met ze?* Baarn, 1974.
Het Grote Gebod. Gedenboek voor L.O.-L.K.P. 2 dln. Kampen, 1951.
Hoe Groningen streed. Provinciaal Gedenboek van het verzet 1940-1945. Groningen, 1949.
Jong, dr. L. de, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*. 's-Gravenhage, 1966 -. Deel VI, VII en Xa.
Ojen, C.J. van, *De Binnenlandse Strijdkrachten*. 2 dln. 's-Gravenhage, 1972.
Onderdrukking en Verzet. Nederland in oorlogstijd. Amsterdam, 1948-1956. De delen II en III.
Onderwater, H., *Mobilisatie, Collaboratie, Liberatie*. De jaren 1938-1948 in Stadskanaal. Stadskanaal, 1977.
Randwijk, H.M. van, *In de schaduw van gisteren*. Kroniek van het verzet 1940-1945. Amsterdam-Baarn-'s-Gravenhage, 1967.
Rüter, A.J.C., *Rijden en staken*. De Nederlandse Spoorwegen in oorlogstijd. 's-Gravenhage, 1960.
Centraal Bureau voor de Statistiek. 12e *Volkstelling* anwoningtelling 31 mei 1947. Serie B, voornaamste personen per gemeente. Deel V, kerkelijke gezindten. 's-Gravenhage, 1950.
Kranten: de *Leekster Courant* van 12 september 1969. Het *Nieuwsblad van het Noorden* van 5 mei 1979.
Referaten, gehouden in het kader van het kandidatencollege „Groningen 1940-1945”. Rijksuniversiteit Groningen, Instituut voor Geschiedenis, 1979.
Huizingh, S.J., Kamphuis, H. en IJsselmuiden, P. van, „*De illegaliteit in Groningen, 1940-1945*”.
Lutterop, J., „*Jodenvervolging in Groningen gedurende de jaren 1940-1945*”.
Oosterman, H., „*Het Nederlands bestuur in Groningen; de burgemeesters*”.
Piersma, T., „*De april-meistaking in de provincie Groningen, 1943*”.
Storm, F. en Steenge, H., „*De N.S.B. in Groningen van 1940-1945*”.

Bij hoofdstuk 8

Archief *Nieuwsblad van het Noorden*.
Archief *Stichting Verzetsdocumentatie* (provincie Groningen).
Reinders, Harm R., *Aanslag en represaille*. Bedum, 1984.

In 1995 ligt de Tweede Wereldoorlog vijftig jaar achter ons. Mensen die de bezettingstijd bewust hebben beleefd zullen in toenemende mate moeite krijgen hun herinneringen aan de oorlog te bewaren en aan de jongere generaties door te geven. Veel stukken en stukjes geschiedenis dreigen zo verloren te gaan. De Tweede Wereldoorlog is een belangrijk onderdeel van de 20e eeuwse geschiedenis van land, stad en streek.

Ook Groningen, stad en provincie, is bezet geweest, en ook hier heeft de oorlog gewoed. Om te voorkomen, dat de tijd in vergetelheid raakt, is in 1991 de Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen opgericht. Deze stichting verzamelt voorwerpen, documenten, persoonlijke getuigenissen, kortom alles wat iets toevoegt aan de bestaande kennis van de Tweede Wereldoorlog in Groningen.

Sinds de oprichting hebben particulieren, verzamelaars en diverse instellingen een grote hoeveelheid van dit materiaal aan de stichting afgestaan. De zo ontstane collectie, die nog steeds groeit, wordt op deskundige wijze bewaard, gedocumenteerd en toegankelijk gemaakt. Op deze manier is het materiaal geschikt voor tentoonstellingen, studie, informatie en educatie.

Met ingang van 1 januari 1993 is ook de Stichting Verzetsdocumentatie 1940-1945 Groningen in de Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen opgegaan. De geschiedenis van het Verzet - een belangrijk onderdeel van alle gebeurtenissen tijdens de bezetting - heeft zo een plaats

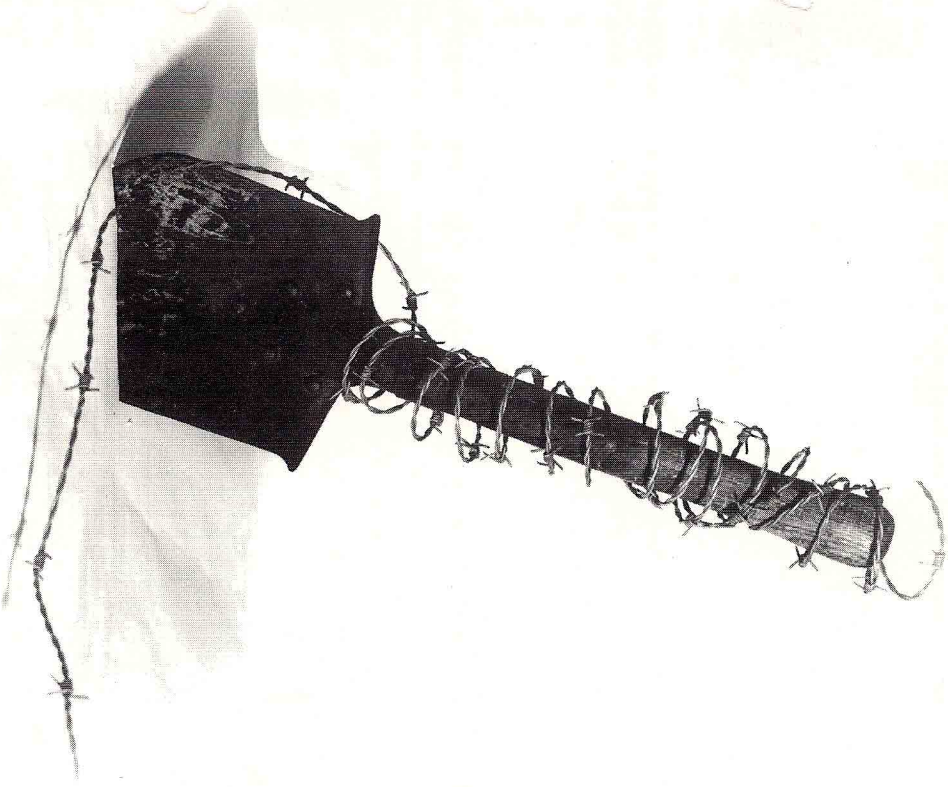
gekregen in de gehele geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen.

Heeft U nog materiaal uit de oorlog, waarvan U afstand zou willen doen? Kent u mensen, die beschikken over zaken die in de collectie van de Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen passen? Neem dan contact op. Ook al heeft het materiaal voor U weinig waarde, of lijkt het niet bijzonder, dan nog kan het een belangrijk onderdeel van het totaal worden. Vertrouwelijke of zeer persoonlijke zaken, zoals brieven en documenten kunnen veilig worden ondergebracht bij de Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen, zodat ze bewaard blijven voor later.

Ook voor vragen betreffende de Tweede Wereldoorlog in Groningen staat de stichting altijd open.

Het adres van de Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal is:
Viaductstraat 3/a
9725 BG Groningen
Telefoon 050-276 166
Bereikbaar op werkdagen van 10.00 tot 12.00

OVWG
Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen

OVWG
Stichting Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen
Viaductstraat 3/a
9725 BC Groningen
Telefoon 050-276 166
Bereikbaar op werkdagen van 10.00 tot 12.00